

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὅπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Απ. 1, 10)

Περίοδος Δ' - "Έτος ΙΖ"
Φλώρινα - άριθμ. φύλλου 736

Κυριακή Θ' Λουκᾶ (Λουκ. 12,16-21)
19 Νοεμβρίου 2000

Συντάκτης † επίσκοπος
Αύγουστινος Ν. Καντιώτης

Γιατί ἄφρων ὁ πλούσιος τῆς παραβολῆς;

«Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Θεός· "Ἄφρον,...»
(Λουκ. 12,20)

ΤΟ Εὐαγγέλιο τοῦ ἄφρονος πλουσίου, ποὺ διαβάζεται σήμερα, είνε σύντομο. Παρ' ὅλη ὅμως τὴν συντομία του, κάθε λέξι κλείνει πλῆθος διδαγμάτων. Ἐὰν ἡ ἀνθρωπότητα ἥθελε νὰ τὸ ἔφαρμόσῃ, δὲν θὰ ὑπῆρχε τὸ τεράστιο κοινωνικὸ πρόβλημα ποὺ ὑφίσταται.

Μόνο μιὰ λέξι τοῦ Εὐαγγελίου θὰ ἔρμηνεύσουμε σήμερα. Καὶ αὐτὴ είνε ἡ λέξι «ἄφρον» (Λουκ. 12,20).

Τί σημαίνει ἡ λέξι «ἄφρων»; Εἶνε ὁ ἀνθρωπός ποὺ στερεῖται λογικῆς, ποὺ στερεῖται φρονήσεως, ποὺ δὲν είνε σὲ θέσι νὰ διακρίνῃ τὰ πράγματα, ποὺ κάνει ἐσφαλμένες κρίσεις καὶ βγάζει λανθασμένα συμπεράσματα.

Ποιός ὀνομάζεται «ἄφρων» στὴν παραβολή; Ο πλούσιος. Ο πλούσιος; Ή γλωσσα τοῦ κόσμου είνε, βλέπετε, πολὺ διαφορετικὴ ἀπὸ τὴ γλωσσα τοῦ Εὐαγγελίου. Ο κόσμος, ἀν δῆ ἔναν ἀνθρωπο ποὺ μὲ πονηριὲς καὶ τεχνάσματα κατορθώνει νὰ γίνη πλούσιος, λέει: Νά ἔνας ἔξυπνος ἀνθρωπος. Ἀλλὰ ὁ Χριστὸς τὸν ὀνομάζει ἄφρονα. Γιατί ἄραγε;

Πρῶτον γιὰ τὴν ἀχαριστία του. Διότι τὴ μεγάλη περιουσία ποὺ εἶχε ὁ πλούσιος, ἀμπέλια χωράφια κήπους ζῶα, ὁ Θεός τοῦ τὰ ἔδωσε· καὶ ἐπρεπε ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς του νὰ πῇ «εὔχαριστῷ» στὸ Θεό. Τὰ δέντρα καὶ οἱ καρποὶ τοῦ Θεοῦ είνε. Κάτι ἀκόμα σπουδαιότερο· τὸ χῶμα, ποὺ ἔθρεψε γενεὲς γενεῶν, ὁ Θεός τὸ ἔδωσε. Ἔθεσαν σὲ κάποιον τὸ ἔρωτημα· Τί προτιμᾶς, μιὰ γλάστρα χῶμα ἢ μιὰ γλάστρα χρυσάφι; Κι αὐτὸς ὁ ἀνόητος ἀπήντησε· Τὴ γλάστρα μὲ τὸ χρυσάφι. Τὸ χρυσάφι ὅμως εἶνε ἄγονο, είνε στεῖρο, δὲν γεννᾷ· ἐνῷ τὸ χῶμα εἶνε γόνιμο, ἔχει μυστηριώδεις δυνάμεις.

καὶ τρέφει τόσους αἰῶνες τὴν ἀνθρωπότητα. "Ολα τ' ἀγαθὰ ὁ Θεός τὰ δίνει. Γι' αὐτὸ θὰ ἐπρεπε ὁ πλούσιος νὰ πῇ «εὔχαριστῷ» στὸ Θεό. Ἀλλὰ δὲν τὸ εἶπε.

Ἀντὶ νὰ σκεφτῇ αὐτό, σκεπτόταν, ποῦ θὰ βάλῃ τοὺς καρπούς του. "Ἐτσι βιθίστηκε σὲ μεγάλη ἀγωνία." Εψαχνε γιὰ ἀποθῆκες. Καὶ ὅμως ὑπῆρχαν ἀποθῆκες ἄφθονες, ποὺ χωροῦσαν διπλάσιους καὶ τριπλάσιους καρπούς. Μικρὲς ἀποθῆκες ἦταν τὰ μτομάχια τῶν πεινασμένων ἀνθρώπων; "Αν τοὺς ἐπὶ πλέον καρποὺς τοὺς μοίραζε σ' αὐτὲς τὶς χιλιάδες μικρὲς ἀποθῆκες, δὲν θὰ χρειαζόταν νὰ ἀγωνιᾶ καὶ νὰ λέῃ «Τί νὰ κάνω;». «Τί νὰ κάνω;»; Δὲν τὸ λέει ἡ χήρα μὲ τὰ πέντε ὄρφανά, δὲν τὸ λέει ὁ φτωχὸς μὲ τὰ τόσα προβλήματα, δὲν τὸ λέει ὁ ἀνεργος, δὲν τὸ λέει ὁ ἀσθενής. Καὶ ἐνῷ δὲν τὸ λένε αὐτοί, τὸ λέει ὁ πλούσιος. Νά γιατί ὁ Χριστὸς τὸν ὀνομάζει ἄφρονα.

Ο πλούσιος τῆς παραβολῆς δὲν εἶχε διάνοια καθαρὴ καὶ σκέψη διαύγη, γιὰ νὰ λύσῃ ἔνα τόσο ἀπλὸ πρόβλημα, ποὺ θὰ τὸν ἀπῆλλασσε ἀπὸ τὸ φοβερὸ ἀμάρτημα τῆς πλεονεξίας. "Ἄφρων, λοιπόν, ὁ πλούσιος λόγῳ τῆς πλεονεξίας του.

Εἶνε ἐπίσης ἄφρων γιὰ ἔναν ἀκόμη λόγο. Γιατὶ ἔκανε «λογαριασμοὺς χωρὶς τὸν ξενοδόχο». Μὲ τὴ σκέψη του ὑπολόγιζε ὅτι θὰ ζῆσῃ χίλια χρόνια στὴ γῆ καὶ θὰ ἔχῃ ὅλα τ' ἀγαθά, δὲν θὰ τοῦ λείπῃ τίποτε. Σκεπτόταν ὑλιστικῶς, ὅπως ὁ ἀρχαῖος ἐπικούριος ποὺ ἔλεγε «Φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὔριον γὰρ ἀποθνήσκομεν» (Ἡσ. 22,13· Α' Κορ. 15,32):

Εἶχε κλειστὴ στὸν ἑαυτό του, σὰν τὸ σαλίγκαρο ποὺ κλείνεται στὸ κέλυφό του. Δὲν τὸν ἐνδιέφερε γιὰ κανέναν ἄλλον. Ήταν ἐγωκεν-

τρικός. "Ετσι είνε οι πλεονέκτες. Δὲν σκέπτονται ότι ή ζωή τους κρέμεται άπό μιά κλωστή.

Σήμερα είμαστε στή ζωή, αύριο φεύγουμε. Έρχόμαστε στήν έκκλησία· είμαστε θέβαιοι, ότι θὰ βγοῦμε; Ξημερώνει ξέρουμε, ἀνθάμας βρῇ τὸ βράδι; Τίποτα δὲν είμαστε. Μιά σταγόνα αἷμα νὰ πέσῃ στὸν ἐγκέφαλο ἢ κάπιο ἐλάχιστο αἷμα στήν καρδιά, ὁ ἀνθρωπος πεθαίνει.

Ο ἄφρων ἔκανε σχέδια ἐπὶ σχεδίων. Νόμιζε, ότι θὰ ζήσῃ χιλιάδες χρόνια καὶ θὰ διασκεδάζῃ. Ξαφνικά, μιὰ ὥρα ἀκατάλληλη, τὰ μεσάνυχτα, κάποιος ἀνεπιθύμητος ἐπισκέπτης τοῦ χτυπᾷ τὴν πόρτα. Εἶνε ὁ χάρος. Καὶ τοῦ λέει· Τί κάνεις σχέδια; «Αφρον, ταύτη τῇ νυκτὶ τὴν ψυχήν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἀδὲ ἡτοίμασας τίνι ἔσται;» (ε.ά.).

* * *

"Αφρων ὅμως δὲν είνε μόνον ὁ πλούσιος τῆς παραβολῆς, ἔνα ἄτομο δηλαδή. Ή ἀφροσύνη ἔρχονται καιροὶ ποὺ ἐπεκτείνεται, γενικεύεται σὲ πλήθη καὶ λαοὺς ὀλοκλήρους. Ύπήρξαμε κ' ἐμεῖς ἄφρονες ὡς λαός. "Αφρων, μπορεῖ νὰ πῇ κανείς, είνε ὀλόκληρος ὁ πλανήτης μας. Ή σημερινὴ παραβολὴ είνε μιὰ εἰκόνα τῆς ἄφρονος ἀνθρωπότητος.

"Αφρονες λ.χ. είνε ὠρισμένοι πλούσιοι λαοί. Υπάρχουν πλούσια κράτη μὲ ἑκατομμύρια τόννους σοδειές. Καὶ τί κάνουν; Καῖνε τὰ σιτάρια τους, γιὰ νὰ μὴν πέσῃ ἡ τιμὴ. Ρίχνουν στὰ ποτάμια τόννους γάλατος. Παραχώνουν τὰ φροῦτα τους. Καὶ δὲν δίνουν τὰ περισσεύματα αὐτὰ τῶν ἀγαθῶν νὰ τὰ φᾶνε τὰ παιδιὰ τῆς Ἀφρικῆς, ποὺ πεθαίνουν ἀπὸ τὴν πεῖνα!

"Η πλεονεξία, ποὺ τὰ θέλει ὅλα γιὰ τὸν ἑαυτό της καὶ δὲν δίνει τίποτε στοὺς ἄλλους, είνε μεγάλη ἄφροσύνη. Έπομένως, ὅσο κι ἀν ἔνας λαὸς θεωρῆται πλούσιος, ἔξυπνος, εὐφυὴς καὶ ἐπιχειρηματικός, κατὰ τὴν κρίσι τοῦ Χριστοῦ είνε ἄφρων. Καὶ τῆς ἄφροσύνης αὐτοῦ μετέχουν ὅλοι οἱ πολῖτες του.

* * *

"Άλλ' ἄφρονες δὲν είνε μόνο οἱ πλούσιοι. Καὶ οἱ φτωχοὶ είνε ἄφρονες, καὶ μάλιστα περισσότερο ἀπὸ τοὺς πλούσίους. Τὸ λέει καὶ ὁ ἀγιος Κοσμᾶς ὁ Αίτωλός. Κατηγοροῦμε συνθως τοὺς πλούσίους, λησμονοῦμε ὅμως τὴν ἄφροσύνη τῶν φτωχῶν.

"Αφρονες είνε καὶ οἱ φτωχοὶ ποὺ δὲν ἔχουν ἐμπιστοσύνη στὸ Θεὸν ἀλλ' ἀγωνιοῦν ὑπερβολικά. Δὲν βλέπουν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ πού, ἐνῷ δὲν σπέρνουν καὶ δὲν θερίζουν, ὁ Θεὸς τὰ τρέφει.

"Αφρονες είνε οἱ πλεονέκτες πλούσιοι, ἀλλ' ἄφρονες καὶ οἱ σπάταλοι φτωχοί, καὶ μάλιστα ὅταν κάνουν περιττὰ καὶ ἐπιβλαβῆ ἔξοδα.

"Αφροσύνη είνε ἡ πλεονεξία τοῦ πλουσίου, ἀλλὰ ἄφροσύνη είνε καὶ ἡ σπατάλη τοῦ φτωχοῦ.

* * *

"Αφρων είνε καὶ ἡ φτωχὴ μας πατρίδα, ἡ Ἑλλάς. Θέλετε παραδείγματα; Δισεκατομμύρια καίει λ.χ. στὰ τσιγάρα. Τί θὰ λέγατε, ἀν ἔνας ἔθγαζε στήν πλατεῖα δύο δεσμίδες χιλιάρικα ἢ πεντοχίλιαρα καὶ τὰ ἔκαιγε; Τρελλάθηκε... Καὶ ὅμως αὐτό, ποὺ δὲν τὸ κάνουν ἐν ψυχρῷ στήν πλατεῖα, τὸ κάνουν ἀνεπαισθήτως οἱ περισσότεροι "Ελληνες. Τὸ δὲ χειρότερο ἔδω ποιό είνε; Δὲν καῖνε μόνο τὰ χρήματά τους· καῖνε μαζὶ καὶ τὴν ύγεια τους. Ο καρκίνος καὶ τὰ καρδιακὰ νοσήματα πολλὲς φορὲς προέρχονται ἀπὸ τὸ τσιγάρο.

«"Αφρον...». Εἴμαστε ἄφρονες ὡς λαὸς καὶ γιὰ ἔναν ἄλλο ἀκόμη σοβαρώτερο λόγο. Διότι, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ λεφτὰ καὶ τὴν ύγεια ποὺ καῖμε, σκοτώνουμε καὶ τὰ παιδιά, τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους. Ήρθε κάποιος γιὰ νὰ ζητήσῃ βοήθεια ἀπὸ τὴν μητρόπολι, καὶ ἡ γυναίκα του εἶχε κάνει ἔκτρωσι.

—Γιατί σκότωσες τὸ παιδί; τοῦ λέω.

—Δὲν ἔχω χρήματα· καὶ πῶς θὰ τὸ ζήσω; Καὶ εἶχε τὶς τσέπες του γεμάτες μὲ τσιγάρα...

* * *

. 'Αγαπητοί μου! 'Αφροσύνη, μὲ ἔνα λόγο, είνε ὅταν κάνουμε ὅποιαδήποτε ἀμαρτία καὶ παραβαίνουμε τὸ ἄγιο θέλημα τοῦ Θεοῦ. 'Αφροσύνη είνε ἡ ἀπιστία, ποὺ κυριεύει μικροὺς καὶ μεγάλους καὶ τοὺς κάνει νὰ λένε, ὅτι δὲν ὑπάρχει Θεός (βλ. Ψαλμ. 52,2). 'Αφροσύνη είνε προπαντὸς ἡ **βλασφημία** τοῦ Θεοῦ.

Γέμισε ὁ κόσμος ἀπὸ τέτοιους ἄφρονες. Καὶ γι' αὐτὸς θὰ δοῦμε φρικτὰ πράγματα, ἔτσι ποὺ καταντήσαμε. Θὰ τρῶμε τὶς σάρκες μας καὶ θὰ μασοῦμε τὶς γλώσσες μας, ὅπως λέει ἡ 'Αποκάλυψις (16,10-11).

'Η Ἑλλὰς θὰ είχε λύσει τὸ οἰκονομικό της πρόβλημα, ἐὰν οἱ πλούσιοι δὲν είχαν τὴν πλεονεξία καὶ οἱ φτωχοὶ τὴν σπατάλη. 'Εὰν πιστεύαμε στὸ Θεὸν καὶ ἐφαρμόζαμε τὸ Εὐαγγέλιο, θὰ ζούσαμε ἀρμονικὰ καὶ εὐλογημένα.

"Ας ἀφήσουμε ἐπὶ τέλους τὴν ἄφροσύνη καὶ τοὺς παραλογισμούς, καὶ ἄς σωφρονίσθοῦμε." Ετσι δχι μόνο τὴν ἐπίγειο καταστροφὴ θ' ἀποφύγουμε, ἀλλὰ καὶ τὴν αἰώνιο σωτηρία θὰ ἐπιτύχουμε. 'Αμήν.

† ἐπίσκοπος Αύγουστίνος